

САМОАКТУАЛІЗАЦІЯ МАЙБУТНЬОГО СТУДЕНТА-ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА

Розглянуто умови самоактуалізації; запропоновано аспекти, які допоможуть абітурієнту під час вибору професії.

Вибір майбутньої професії один з найважливіших кроків у житті кожної людини. Насамперед відзначимо, що не існує "непотрібних" чи "поганих" професій, потреба в тих чи інших професіях та кількості її представників визначається сьогоденням, а саме тими політичними і соціальними процесами які відбуваються в країні.

Серед принципів, за якими школярі обирають майбутню професію можна виділити наступні:

- вплив батьків на дитину: школяр обирає ту професію, яку радять батьки;
- вплив сучасного світогляду: обирають ту професію, яка наразі "користується великим попитом" зі сторони суспільної думки;
- вплив наслідування та спадковості професії в родині: нащадки обирають професію своїх батьків;
- вплив галузі в місці проживання: вибір професії відповідно до вимог регіону.

Обираючи майбутню професію кожна людина повинна бути зацікавлена, і найголовніше, повинна бачити "реальність успіху своєї професії". Безумовно, професійне самовизначення поряд з особистісним розвитком – складна і довготривала робота. Крім того, беззаперечним є ідея взаємної відповідності особистісних якостей людини, з однієї сторони, і вимог, що висуваються до майбутньої професії, з іншої сторони. У абітурієнта впродовж його прийдешнього життя: дитсадок, школа, складаються й відповідні відносини до різних професій, самооцінка їх можливостей, слабе орієнтування в соціально-економічній ситуації.

Результатом професійного самовизначення абітурієнта повинен бути його особистий професійний життєвий план. При цьому важливим та необхідним результатом вибору професії є розуміння того, що дитина сама обрала професію.

Професійне самовизначення – це не створення меж розвитку людини, не спад до професійної обмеженості, а пошук можливостей безмежного розвитку, це не однократна дія, а довгий, багаторічний процес, який пов'язаний з різними цілями, що мають різний зміст на різних вікових етапах [3].

На що ж потрібно орієнтуватися майбутньому студенту технічного вузу, який обирає спеціалізацію "електромеханік". В електромеханіки йдуть люди, що творчо міркують, мають активну життєву позицію, цікавляться прогресивними досягненнями науки і техніки. Серед аспектів, які визначають привабливість даної професії можна виділити наступні:

– універсальність

Робота будь-якого механізму або машини заснована на певних фізичних законах і ці закони визначають єдність принципу дії електричних, гідравлічних, пневматичних й інших пристроїв. Звичайно, кожний механізм за родом свого застосування специфічний, але ця специфіка й становить обсяг необхідних знань за професією це те, чому навчають майбутнього інженера-електромеханіка у вищому навчальному закладі.

Крім того, у цей час практично не існує галузі, у якій би не застосовувалися

машини, механізми й різні пристрої. А кожний механізм "вимагає до себе особливої уваги", що й перебуває у полі зору електромеханіка – саме звідси виходить універсальність професії.

– прогресивність

Електромеханік, що працює на будь-якому підприємстві, першим з технічного персоналу зустрічається "віч-на-віч" з новою машиною та схемою її енергопостачання, бачить її переваги та недоліки, з найбільшою ефективністю застосовує її в процесі виробництва.

Безпосередній зв'язок з усім новим, передовим викликає в людині почуття особливої задоволеності, вгамовує природну тягу людини до нового, викликає бажання пізнання й відкриття. Знати секрети нових пристроїв, які завтра можуть стати загальнодоступними – привілей не кожної професії, а електромеханік нею володіє.

– простір для творчості

Без здатності мислити творчо, створювати щось нове й творити не можливо з належною віддачею виконувати свої прямі професійні обов'язки. Вимога часу – перебувати в постійному творчому пошуку й електромеханік із цієї точки зору в числі перших.

Сучасні машини й механізми ще далеко не досконалі, а умови їхнього застосування постійно змінюються, що знову ж вимагає від інженера-електромеханіка постійного пошуку найбільш оптимального режиму роботи та шляхів удосконалення техніки й технології робіт.

– почуття бути потрібним

Ще М. Горький писав: "Лучшее наслаждение, самая высокая радость жизни – чувствовать себя нужным и близким людям".

Незважаючи на те, що в теперішній час спостерігається все більша відособленість і відчуженість у людських відносинах, у кожної особи як і раніше існує потреба розуміти й реально відчувати, що те, чим вона професійно зайнята, потрібно людям, що вона необхідна суспільству.

– володіння "таємницею машин"

Високопрофесійний електромеханік – він як гарний лікар, тільки той, що лікує машини. Оживити затихлий двигун, "вдихнути життя" в "купу металу", змусити його рухатися, рубати, вантажити, плисти, летіти – це особлива майстерність. Уміння бути з машиною на "ти" – це риса роботи електромеханіка. У цей час, коли відбувається швидке ускладнення конструкції всіх без винятку машин і апаратів, ці вміння ще більш важливі, адже навіть дріб'язкова несправність може зупинити весь технологічний процес і підприємство зазнає суттєвих матеріальних втрат.

– комунікативність

Електромеханік – це інженерно-технічний робітник, керівник окремого підрозділу, як кожен керівник колективу людей він має бути психологом людських душ, і як кожен професійний спеціаліст повинен спиратися на один з головних видів самоактуалізації – комунікативність. Комунікація – це спілкування людей у процесі їх спільної діяльності – обмін думками, ідеями, судженнями, а успіх будь-якого підприємства насамперед залежить від того наскільки керівник зможе знайти спільну мову із своїми підлеглими. Зважаючи на все це, майбутні студенти повинні не тільки володіти знаннями які вони отримують протягом життя, а й вміти спілкуватися, щоб досягти успіху.

– приналежність до особливої "касти"

Професія "електромеханік" має глибокі історичні коріння та нараховує кілька сторіч, а становлення професії нерозривно пов'язане з розвитком машин і їх застосуванням на різних виробництвах. Умови роботи виробництва, що постійно

змінюються, постійні нововведення в технологію ведення робіт, прогрес наукової думки, швидкий ріст кількості машин і механізмів, зайнятих на виробництві, вимагає від електромеханіка постійного зростання й самоудосконалення. В умовах крайньої обмеженості часу, заходів та засобів при жорстких вимогах з безпеки робіт у його голові йде постійний пошук правильних рішень. Механік як ніхто інший повинен шукати нові шляхи розв'язання проблем, досягати їх рішення, боротися, відступати й знову йти вперед. У таких умовах, що швидкозмінюються, формується професіонал і загартовується характер людини.

У цьому й полягає привабливість професії, професії людей особливого складу характеру, сміливих і сильних духом. Попит на знання й уміння механіка дуже великий, але й вимоги до прояву цих знань і вмінь не менше – про це повинен пам'ятати і кожен абітурієнт, який починає свій шлях в електромеханіки й ті, які вже відбулися як професіонали. Електромеханіки можуть з успіхом працювати в таких галузях як гірнча промисловість, машинобудування, будівництво, НДІ, комунальне господарство, харчова промисловість й інші.

Насамкінець зазначимо, що результатом професійного самовизначення для абітурієнта є відносно визначений, позитивно-зафарбований та реалістичний план, як мінімум, найближчих кроків на професійному шляху.

Література:

1. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2-х кн. Кн. 2: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади. – К.: Либідь, 2003. – 343 с.
2. Гимельшейн Л.Я. Искусство быть механиком. – М.: Недра, 1990. – 137 с.: ил.
3. Климов Е.А. Психология профессионального самоопределения. – Ростов-на-Дону. Издательство "Феникс", 1996. – 512 с.